



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Animovaný film a hudba – vývoj a poslední trendy

Zbyněk Matějů

Pan Zbyněk Matějů patří mezi renomované a vyhledávané autory hudby, a to nejen ve filmu, ale hlavně v divadlech. Sám byl v průběhu své profesionální kariéry pedagogem na významných školách, a to včetně zahraničí (konzervatoř v Chinon a universita v Tours). Sám navíc vedl prestižní hudební těleso, a to Filharmonii Brno.

Bylo velmi zajímavé a působivé sledovat jeho přednášku, která byla vztažena hlavně k filmové tvorbě, a to zejména k animaci. Jeho spolupráce s panem Švankmajerem na filmu Lekce Faust byla i jakousi zlatou nití, která protkala celou přednášku. Právě tato spolupráce byla nesmírně komplikovaná, protože animace v tomto filmu byla složitá, nejednoduchá. Samozřejmě i další příklady, které byly uvedeny, ať již z pohledu animovaného či celovečerního filmu, byly velmi zajímavé. Jednalo se konkrétně o ukázky z filmů O Šedivcovi, Drákulův švagr i Maharal – Tajemství talismanu.

Skladatel zdůraznil jednotlivé fáze, které provází právě složení hudby k filmovým dílům. Vysvětlil studentům, jaké jsou možné fáze při tvorbě filmu. V některých okamžicích je nutno složit hudbu ještě před započítím natáčení, to se týká hlavně animovaných projektů, kde mnohdy jsou pohyby jednotlivých postav právě doprovázeny zvukovými efekty či se tyto pohybují v jakémsi předem stanoveném hudebním rytmu. Zde je pro skladatele daleko větší možnost svobody, protože není vázán žádnou, již natočenou předlohou.

Daleko složitější pro skladatele je komponování hudby na již natočený film. V mnoha případech se při natáčení použije playback existující hudby a autor při komponování je velmi svázán ve svých představách, protože ho režisér nutí, aby jeho nová hudba k filmu měla stejný rytmus a stejně dominantní části, jako měla hudba použitá při natáčení. Proto je také disciplína komponování filmové hudby tak nesmírně složitá. Skladatel nemůže rozvinout svoje představy a nápady při převedení příběhu do hudebního ztvárnění, ale je vázán, a to někdy velmi důrazně, aby splnil všechny představy režiséra filmu.

Přednášející skladatel rozvedl při své přednášce i systémy skládání a výroby muziky pro film. Jak již bylo zmíněno, tak hudba patří ve filmovém zvuku mezi jednu z nejkomplicovanějších disciplín. Hudba totiž může přímo hrát hlavní roli ve filmu, a to v případě, kdy ve scénách buď postavy hudbu poslouchají, ať již na koncertech, v bytech či autech, nebo dokonce na ni tančí. Taneční hudba ve filmu je velmi složitá záležitost, protože herci při natáčení v 90 % tančili na hudbu úplně jiného autora, protože originální ještě neexistovala, a při komponování se autor musí velmi přiblížit původnímu originálu z playbacku. Jiná situace je, pokud má hudba charakter atmosféry, která podmalovává celý děj a postupně v jednotlivých obrazech ustupuje do pozadí, či se stává dominantním podmalováním děje. Typické části filmu jsou ty,



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

kde existuje jakýsi děj, který nemá dialogy. Zde se stává hudba dominantní, ale v počátku dialogu musí beze změny působit jako atmosféra a nerušit zásadním způsobem dialogové sekvence.

Studenti při diskusi a po ukázkách se velmi živě zajímali otázkami, jak byla hudba k jednotlivým filmům komponována, a ve výsledku měl přednášející možná i „trochu problém“, protože byl požádán, zda by mohl u některých studentských filmů doporučit nové mladé skladatele ze škol, ve kterých působí, a zároveň na těchto projektech dělat supervizi.